

## BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM - SỨ MỆNH VÀ TẦM NHÌN TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

TRẦN HÙNG PHI<sup>(\*)</sup>

Ngày nhận bài: 20/5/2025 Ngày thẩm định: 27/5/2025 Ngày duyệt đăng: 20/6/2025

**Tóm tắt:** Báo chí cách mạng Việt Nam, khởi nguồn từ báo Thanh niên do Nguyễn Ái Quốc thành lập năm 1925, trải qua 100 năm đồng hành cùng đất nước, đóng góp quan trọng vào sự nghiệp giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Bước vào kỷ nguyên số, báo chí cách mạng tiếp tục đổi mới, hiện đại hóa, góp phần khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Với truyền thống vẻ vang và bản lĩnh chính trị vững vàng, báo chí cách mạng Việt Nam tiếp tục khẳng định vai trò là lực lượng xung kích trên mặt trận tư tưởng, là cầu nối gắn kết “ý Đảng với lòng dân”, đồng hành cùng dân tộc trong hành trình xây dựng đất nước Việt Nam giàu mạnh, văn minh và hiện đại.

**Từ khóa:** báo chí cách mạng; kỷ nguyên mới; 100 năm; Việt Nam

**1. Đặt vấn đề**  
Trong suốt 100 năm phát triển và đồng hành cùng Đảng và nhân dân, báo chí cách mạng Việt Nam đã vượt qua nhiều thử thách, là tiếng nói của nhân dân, lực lượng tiên phong trong tuyên truyền, cổ vũ cách mạng và là vũ khí sắc bén của Đảng trên mặt trận tư tưởng. Sự trưởng thành vượt bậc của báo chí cách mạng không tách rời những yêu cầu khách quan của lịch sử dân tộc. Khẳng định sứ mệnh của báo chí cách mạng trong một thế kỷ qua và tầm nhìn phát triển trong kỷ nguyên phát triển mới để tiếp tục phát huy vai trò của báo chí cách mạng đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

### 2. Báo chí cách mạng Việt Nam - một thế kỷ thực hiện sứ mệnh

Tròn một thế kỷ kể từ khi ra đời đến nay, báo chí cách mạng Việt Nam đã trải qua hành trình đầy gian khó, nhưng cũng hết sức vẻ vang, không ngừng trưởng thành và cống hiến trên mọi chặng đường phát triển của đất nước. Từ việc tuyên truyền chủ nghĩa Mác - Lênin, con đường cách mạng vô sản vào trong nước, hiện nay, báo chí cách mạng Việt Nam đã trở thành lực lượng tư tưởng - văn hóa vững chắc đồng hành cùng sự phát triển của đất nước.

Thời kỳ đấu tranh giành chính quyền, báo chí cách mạng Việt Nam hoạt động trong điều kiện bí mật, hết sức khó khăn, nhưng vẫn kiên cường làm nhiệm vụ giác ngộ quần chúng, cổ vũ các phong trào đấu tranh, tổ chức lực lượng cách mạng. Các tờ báo, như *Tranh đấu*, *Tin tức*, *Lao động*, *Giác ngộ*, *Cờ Giải phóng*,... chính là những ấn

<sup>(\*)</sup>ThS, Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

phẩm thể hiện ý chí của dân tộc, là ngọn đuốc dẫn đường cho các cao trào cách mạng từ thành thị đến nông thôn. Nhiều cán bộ, phóng viên báo chí là những chiến sĩ cách mạng kiên trung, sẵn sàng hy sinh để bảo vệ ngòi bút - vũ khí sắc bén trên mặt trận tư tưởng của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói, đối với người làm báo cách mạng, “cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén của họ”, do vậy “cán bộ báo chí cũng là chiến sĩ cách mạng”<sup>(1)</sup>.

Trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, báo chí cách mạng tiếp tục giữ vững vai trò tuyên truyền, động viên toàn dân kháng chiến, phát huy tinh thần yêu nước, đoàn kết toàn dân tộc. Những tờ báo ra đời tại chiến khu, như *Cứu quốc*, *Vệ quốc quân*, *Quân đội nhân dân*, *Nhân dân*, *Cờ Giải phóng*,... không chỉ làm nhiệm vụ thông tin, mà còn trở thành nơi hội tụ và lan tỏa tinh thần bất khuất, niềm tin chiến thắng của một dân tộc anh hùng. Trong bom đạn chiến tranh, các nhà báo không chỉ là người đưa tin, mà còn là chiến sĩ, sẵn sàng bám trụ nơi tuyến lửa cùng đồng đội ghi lại sự thật lịch sử bằng máu, nước mắt và niềm tin vào ngày toàn thắng.

Sau Đại thắng mùa Xuân (ngày 30/4/1975), đất nước thống nhất, báo chí cách mạng Việt Nam bước vào một giai đoạn phát triển mới, góp phần quan trọng vào công cuộc hàn gắn vết thương chiến tranh, xây dựng và phát triển đất nước. Những năm đầu đổi mới, báo chí được Đảng và Nhà nước xác định là một trong những lực lượng tiên phong trên mặt trận đổi mới tư duy, cổ vũ dân chủ hóa đời sống xã hội, phản ánh thực tiễn sinh động và đấu tranh với những biểu hiện trì trệ, bảo thủ, tiêu cực trong tổ chức bộ máy. Quan điểm của Đảng và pháp luật của Nhà nước đã khẳng định: Báo chí ở nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là phương tiện thông tin thiết yếu đối với đời sống xã hội; là cơ quan ngôn luận của Đảng, Nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội, là diễn đàn

của nhân dân. Chính trong giai đoạn này, báo chí cách mạng không ngừng đổi mới nội dung, hình thức, phát triển đa dạng các loại hình báo chí (báo in, phát thanh, truyền hình), đặc biệt là báo điện tử, truyền thông đa phương tiện.

Cùng với sự phát triển của đất nước, báo chí tiếp tục khẳng định vai trò là cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với nhân dân; là tiếng nói phản biện có trách nhiệm, là công cụ đấu tranh hiệu quả với các biểu hiện tham nhũng, quan liêu, suy thoái đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, đảng viên. Nhiều cơ quan báo chí, như *Nhân dân*, *Tuổi trẻ*, *Thanh niên*, *Vietnamnet*,... đã khẳng định rõ thương hiệu và trở thành địa chỉ tin cậy của công chúng, góp phần củng cố niềm tin, tạo đồng thuận chính trị - xã hội, thúc đẩy các chính sách tiến bộ, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Có thể nói, báo chí đã và đang khẳng định vai trò định hướng dư luận xã hội, lan tỏa những giá trị tích cực, phản bác có hiệu quả các thông tin sai lệch, xuyên tạc, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng.

Một thế kỷ đồng hành cùng đất nước, báo chí đã có những đóng góp quan trọng đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc Việt Nam. Điều này được nhận diện trên các nội dung sau:

*Thứ nhất*, báo chí đã khẳng định vị thế là lực lượng đặc biệt trên mặt trận tư tưởng - văn hóa của cách mạng Việt Nam. Những đóng góp của báo chí không chỉ thể hiện ở vai trò truyền thông, đưa tin, mà còn ở sức mạnh dẫn dắt nhận thức xã hội, định hướng tư tưởng, cổ vũ hành động, đấu tranh cho sự thật và chính nghĩa, góp phần to lớn vào công cuộc giành độc lập dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

*Thứ hai*, báo chí đã thực sự trở thành lực lượng xung kích trong công cuộc bảo vệ và phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng. Trong mọi hoàn cảnh, từ khi cách mạng còn trong

bóng tối, đến hòa bình thống nhất, xây dựng chủ nghĩa xã hội và đổi mới toàn diện đất nước, báo chí luôn giữ vững vai trò truyền bá, bảo vệ và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Hiện nay, trong bối cảnh toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và truyền thông đa chiều, báo chí không ngừng đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, xuyên tạc chủ trương, đường lối của Đảng, chống lại những âm mưu “diễn biến hòa bình”, góp phần giữ vững trận địa tư tưởng, củng cố niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng.

*Thứ ba*, báo chí cách mạng là lực lượng quan trọng thúc đẩy tiến trình đổi mới, phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế. Báo chí không chỉ phản ánh trung thực, kịp thời thực tiễn sinh động của đất nước, mà còn phản biện, phát hiện những vướng mắc trong quản lý, những bất cập trong chính sách, từ đó, giúp Đảng, Nhà nước điều chỉnh chủ trương, hoàn thiện thể chế, nâng cao hiệu quả quản trị quốc gia.

*Thứ tư*, báo chí tham gia tích cực vào quá trình hình thành và phát huy dân chủ ở Việt Nam. Thông qua báo chí, Đảng tiếp nhận phản ánh của nhân dân; đồng thời người dân giám sát, phản biện xã hội. Báo chí giúp phản ánh kịp thời nguyện vọng của người dân đến cơ quan quản lý; phát hiện những gương điển hình, cô vũ tinh thần nhân ái, cộng đồng, tinh thần vượt khó. Báo chí, bằng chức năng thông tin - giáo dục - định hướng - giám sát, đã góp phần làm cho xã hội Việt Nam ngày càng minh bạch, công bằng và tiến bộ.

*Thứ năm*, báo chí giữ vai trò quan trọng trong việc bảo vệ chủ quyền quốc gia, lợi ích dân tộc và quảng bá hình ảnh đất nước. Trong những thời điểm phức tạp về tình hình biển Đông, báo chí là lực lượng truyền thông tuyên đầu, khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa, góp phần hình thành đồng thuận xã hội, tạo thế trận lòng dân vững chắc. Trong giai

đoạn hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng như hiện nay, báo chí Việt Nam đã làm tốt vai trò cầu nối thông tin với thế giới, giới thiệu thành tựu đổi mới, văn hóa truyền thống, hình ảnh đất nước, con người Việt Nam đến với bạn bè quốc tế nhằm nâng cao vị thế Việt Nam trên trường quốc tế.

*Thứ sáu*, trong những hoàn cảnh khẩn cấp (như thiên tai, dịch bệnh), báo chí đã thể hiện rõ bản lĩnh của một “kênh thông tin quốc gia”, đưa tin nhanh chóng, chính xác, kịp thời, định hướng dư luận, ổn định tâm lý xã hội. Trong đại dịch COVID-19, hàng nghìn phóng viên đã không ngại nguy hiểm, len lỏi vào vùng dịch để đưa tin, góp phần cùng hệ thống chính trị nâng cao nhận thức cộng đồng, lan tỏa tinh thần đoàn kết, tương trợ và ý chí vượt khó của dân tộc.

Như vậy, tròn một thế kỷ hình thành và phát triển, báo chí cách mạng Việt Nam đã hoàn thành xuất sắc sứ mệnh lịch sử: là tiếng nói trung thành của Đảng, là diễn đàn tin cậy của nhân dân, là cầu nối bền chặt giữa Đảng với Dân, là vũ khí sắc bén trên mặt trận tư tưởng - văn hóa của cách mạng Việt Nam. “Báo chí cách mạng Việt Nam đã thực sự hòa mình vào dòng chảy của thực tiễn cuộc sống, thể hiện rõ vai trò dẫn dắt tư tưởng và đồng hành với những bước đi lớn của Đảng, tạo sự lan tỏa niềm tin, trách nhiệm, khát vọng phát triển trong mọi tầng lớp nhân dân”<sup>(2)</sup>. Những đóng góp của báo chí được khẳng định bằng thực tiễn, lòng tin của nhân dân và sự ghi nhận của lịch sử cách mạng Việt Nam.

### **3. Tầm nhìn phát triển báo chí cách mạng trong kỷ nguyên mới**

Hiện nay, cả nước có 884 cơ quan báo chí, gồm: 812 báo, tạp chí và 72 đài phát thanh - truyền hình. Số lượng người làm việc trong lĩnh vực báo chí khoảng 41.000 người, trong đó, 21.000 người được cấp thẻ nhà báo<sup>(3)</sup>.

Trong bối cảnh đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển, kỷ nguyên giàu mạnh,

“dưới sự lãnh đạo, cầm quyền của Đảng, xây dựng thành công nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa... Đích đến của kỷ nguyên vươn mình là dân giàu, nước mạnh, xã hội xã hội chủ nghĩa, sánh vai với các cường quốc năm châu. Ưu tiên hàng đầu trong kỷ nguyên mới là thực hiện thắng lợi các mục tiêu chiến lược đến năm 2030, Việt Nam trở thành nước đang phát triển, có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao; đến năm 2045 trở thành nước xã hội chủ nghĩa phát triển, có thu nhập cao”<sup>(4)</sup> để hiện thực hóa khát vọng “Việt Nam hùng cường, thịnh vượng vào năm 2045”, báo chí cách mạng đứng trước những yêu cầu mới và cấp bách hơn bao giờ hết.

*Một là*, báo chí phải là lực lượng tinh nhuệ trên mặt trận tư tưởng - văn hóa, nguồn động lực tinh thần to lớn thúc đẩy công cuộc phát triển đất nước trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Theo Tổng Bí thư Tô Lâm: “kỷ nguyên vươn mình hàm ý tạo sự chuyên động mạnh mẽ, dứt khoát, quyết liệt, tích cực, nỗ lực, nội lực, tự tin để vượt qua thách thức, vượt qua chính mình, thực hiện khát vọng, vươn tới mục tiêu, đạt được những thành tựu vĩ đại”<sup>(5)</sup>. “Kỷ nguyên mới cũng đặt ra yêu cầu nhiệm vụ mới, cao hơn đối với báo chí cách mạng, đòi hỏi báo chí cũng phải phát triển tương xứng, vươn mình cùng dân tộc, xứng tầm với nền báo chí chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại”<sup>(6)</sup>. Trong bối cảnh đó, báo chí không chỉ là “cơ quan ngôn luận”, “diễn đàn của nhân dân”, mà còn là cầu nối giữa Đảng, chính quyền và nhân dân. Vì vậy, mỗi nhà báo, cơ quan báo chí phải phát huy vai trò, nâng cao tinh thần trách nhiệm, không ngừng học hỏi góp phần vào công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam trong thời đại mới.

*Hai là*, báo chí cách mạng Việt Nam phải thực hiện tốt trách nhiệm phản ánh kịp thời mọi mặt đời sống chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội của đất nước, góp phần kiến tạo niềm tin xã hội, lan tỏa giá trị tích cực, truyền cảm

hứng sáng tạo, nâng cao tinh thần phụng sự Tổ quốc và xây dựng hình ảnh con người Việt Nam hiện đại: bản lĩnh - nhân văn - sáng tạo - hội nhập. Kỷ nguyên mới mang đến nhiều cơ hội, nhưng cũng đan xen không ít thách thức. Đây là kỷ nguyên của chuyển đổi số toàn diện, của kinh tế tri thức, cạnh tranh toàn cầu khốc liệt, truyền thông đa chiều, đa nền tảng; đồng thời, là thời đại mà những giá trị cốt lõi của quốc gia, dân tộc được thử thách cả trên không gian thực và không gian số. Trong bối cảnh đó, “công chúng mong muốn có ngày càng nhiều hơn nữa những cây bút, những tác phẩm báo chí thực sự xuất sắc, tầm vóc, chuyển tải được những bước chuyển mình to lớn của Đảng, của dân tộc, có giá trị cao về chính trị, tư tưởng”<sup>(7)</sup>.

*Ba là*, báo chí cách mạng phải tiếp tục là lực lượng giữ gìn, củng cố và phát huy sức mạnh dân tộc. Một dân tộc muốn vươn lên hùng cường không chỉ cần nền kinh tế mạnh hay quốc phòng vững, mà phải có sự ổn định chính trị, tư tưởng, có nội lực văn hóa để làm cột trụ cho phát triển bền vững. Vì vậy, báo chí cách mạng phải kiên định với nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh không khoan nhượng với các luận điệu sai trái, xuyên tạc; tích cực tuyên truyền bản sắc văn hóa dân tộc, truyền thống yêu nước, tinh thần tự lực, tự cường - những giá trị đã làm nên sức sống trường tồn của dân tộc Việt Nam suốt hàng nghìn năm lịch sử. “Báo chí phải bám sát các nhiệm vụ chính trị, vấn đề lớn của Đảng và đất nước để tập trung tuyên truyền toàn diện, sâu sắc, hiệu quả, có trọng tâm, trọng điểm”<sup>(8)</sup>.

*Bốn là*, báo chí phải có trách nhiệm truyền tải thông tin một cách trung thực và kịp thời. Trong thời đại công nghệ thông tin bùng nổ, người dân đang tiếp cận thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, từ các trang mạng xã hội cho đến các nền tảng trực tuyến. Điều này đòi hỏi báo chí phải cung cấp thông tin đáng tin cậy. Sự trung thực sẽ giúp báo chí phản ánh trung thực bức tranh

kinh tế, chính trị, xã hội của đất nước, xây dựng lòng tin với độc giả. Ngoài ra, thông qua những bài viết, phóng sự, báo chí phải phản ánh đúng đắn các vấn đề đang được xã hội quan tâm, từ đó tạo sự đồng thuận xã hội, bảo đảm cho sự phát triển của đất nước.

Năm là, báo chí cách mạng phải góp phần phản ánh trung thực tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, là tiếng nói cảnh tỉnh những lệch lạc trong nhận thức và hành động của cán bộ, đảng viên và nhân dân, là lực lượng tham gia phòng, chống quan liêu, tham nhũng, suy thoái đạo đức, lối sống. Như vậy, trách nhiệm xã hội và nghĩa vụ công dân của người làm báo trong giai đoạn hiện nay càng trở nên thiêng liêng. Đó là, trách nhiệm với nghề, với đất nước, với lẽ phải và với sự phát triển tiến bộ của xã hội.

Trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, báo chí cách mạng phải kiên định về lý tưởng chính trị, năng động trong đổi mới, chuyên nghiệp về nghiệp vụ và nhân văn trong hành xử. Một nền báo chí cách mạng đòi hỏi mỗi nhà báo là công dân mẫu mực có trí tuệ và nhân cách. Đây cũng chính là điều kiện để báo chí tiếp tục giữ vững vai trò là lực lượng đi đầu trong phát huy tinh thần dân tộc, đóng góp thiết thực vào tiến trình hiện thực hóa khát vọng “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”, vươn lên “sánh vai với các cường quốc năm châu” như mong muốn của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Tóm lại, “thành tựu của đất nước trong gần 40 năm tiến hành công cuộc đổi mới là vĩ đại. Kỷ nguyên mới đang mở ra tương lai xán lạn của dân tộc”<sup>(9)</sup>. Sự trưởng thành của đất nước không thể tách rời sự lớn mạnh của báo chí. Trong hành trình tiến vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, báo chí cách mạng Việt Nam tiếp tục là “ngọn cờ tinh thần” góp phần tạo thế và lực mới cho quốc gia. Trách nhiệm này không chỉ là vinh dự, mà còn là lời hiệu triệu hành động với từng cơ quan báo chí, từng người làm báo, từng dòng tin và từng con chữ mang sứ mệnh của thời đại.

“Năm 2025, nền báo chí cách mạng Việt Nam tròn 100 năm tuổi - một cột mốc quan trọng, đánh dấu chặng đường lịch sử vẻ vang của nền báo chí cách mạng đồng hành cùng sự ra đời, trưởng thành và phát triển của Đảng Cộng sản Việt Nam”<sup>(10)</sup>. 100 năm lịch sử vẻ vang của báo chí cách mạng Việt Nam là minh chứng sinh động cho sự gắn bó mật thiết giữa báo chí với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc. Bước vào chặng đường mới, báo chí cách mạng Việt Nam tiếp tục phát huy truyền thống anh hùng, đổi mới sáng tạo, vững vàng bản lĩnh, không ngừng nâng cao năng lực, chủ động hội nhập, để thực hiện tốt sứ mệnh cao cả: phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, đồng hành cùng dân tộc trên hành trình phát triển đất nước “phồn vinh, hạnh phúc”<sup>□</sup>

---

<sup>(1)</sup> Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.13, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.466

<sup>(2)</sup>, <sup>(6)</sup>, <sup>(7)</sup>, <sup>(8)</sup>, <sup>(9)</sup> và <sup>(10)</sup> *Toàn văn phát biểu của Tổng Bí thư Tô Lâm tại lễ trao giải báo chí Búa liềm vàng 2024*, <https://tuoitre.vn>, ngày 20/01/2025

<sup>(3)</sup> Trường Phong, *Việt Nam hiện có 41.000 người làm việc trong 884 cơ quan báo chí*, <https://tienphong.vn>, ngày 16/12/2024

<sup>(4)</sup> và <sup>(5)</sup> GS, TS. Tô Lâm, *Cơ sở định vị mục tiêu phát triển và định hướng chiến lược đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới*, <https://special.nhandan.vn>, ngày 25/11/2024